

Investeering turvalisse keskkonda: kergtee avamine Osulas

Kergtee avamisele tulnud ametnikud said tõukerattasõitu proovida. Foto: Tiina Männe

Raiste tee bussipeatusest Osulani, küla sees ja edasi Vareseni kulgeva kergliiklustee avamine toimus 5. septembri lõunal. Programm algas Harri Lindmetsa meeleoluka lõõtsamänguga ja trikitõukeratturite etteastega, millele järgnes vallavanema tervitus ning koostööpartnerite tänamine (täna mitmeid ametid, ettevõtteid, eraisikuid). Lindi, mida kaunistasid päris mudelautod, lõikaisid läbi vallavanem Kalmer Puusepp, volikogu esimees Georg Ruuda, Maanteeameti Lõuna teehoiu osakonna juhataja Tarmo Möttus ja Osula Põhikooli direktor Anti Ossis. Seejärel said kõik soovijad süüa Naiskodukaitse poolt pakutud pontšikuid ja aktiivselt aega veeta.

Soovime kiita Osula kooliperet, kes kogu koosseisus üritusest osa võttis. Muide, kergtee avamise eelüritusena toimus samal päeval

Osula kooli eestvedamisel liiklusohutust propageeriv aktsioon. Õpetaja Viia Haller ja huvijuht Ülle Hummal kordasid üle Maanteeameti edukad kampaaniad ning olid ette valmistanud turvalise liiklemise viktoriini. Noored said ise ülekäigukohti märgistada sõnumiga „Peatu, vaata, veendu!“, millest saab praktilist kasu küla elanikkond. Lisaks joonistasid noored Osula keskusest koolini kulgevale kergliiklusteele „takistusraja“, mis võimaldas pidulikule avaüritusele tulnud inimestel mänguliselt mööda uut teed liikuda. Kergtee projekti rahastati Riigi Tugiteenuste Keskuse (Euroopa Regionaalarengu Fondi toetuse), Maanteeameti, Kaitseministeeriumi ja Võru valla vahenditest.

LISANNA ELM
avalike suhete spetsialist
786 8800, 5345 0975

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

MAANTEEAMET

KAITSEMINISTEERIUM

Valmis Parksepa kooli spordiväljak

Riigikogu liige Anneli Ott tervitas väljaku avamisele tulnud inimesi. Foto: Lisanna Elm

Parksepa Keskkooli spordiväljak avati 14. septembri lõunal. Kohal viibisid Riigikogu liige Anneli Ott, mitmed Võru vallavolikogu ja valitsuse liikmed, kohalikud elanikud. Parksepa Spordiklubi juhaja Kalev Palo kirjeldas, kuidas viimase dekaadi jooksul on Parksepa sportimisvõimalused mitmekesistunud: **“2009 renoveeriti spordisaal, 2010 tehti väga ilus jõusaal, viimaste aastate töödega on toimunud miniareena kattevahetus ja täna seisame siin uue platsi peal. Muidugi on staadioni peale vaadates veel mõtteid, mida teha, aga see kõik tuleb hiljem...”** Ta tänas Anneli Otti ja kõiki teisi inimesi, kes väljaku valmimise nimel töötasid.

Järgnes vallavanema sõnavõtt. Kalmer Puusepp: **“Parksepa kool on meie valla suurim kool. Investeering, mis siia tehtud sai, ei ole asjata. See leiab kindlasti kasutust. Kui vaadata üle Eesti ja maailmas spordirajatiste olemist, oleks väga kurb, kui meie lapsed peaksid**

kuidagi halvemates tingimustes treenima. Suured tänud nendele toetajatele, kes objekti aitasid kas rahaliselt panustada või olid nõu ja jõuga abiks!” Abistajatele jagati valla tänukirjad. Multifunktsionaalne spordiväljak valmis tänu riigieelarvest eraldatud sihtotsustarbelisele toetusele, rahaliselt panustas ka vald.

Lindi läbilõikamise asemel toimus korvpallimatš. Parksepa koolipoisid mängisid lühikese mängu Võru valla meeste neljapäevaklubiga. Treener Kalev Palo: **“Valla mehed on juba kakskümmend aastat igal neljapäeval kooli võimlas mänginud korvpalli ja seda traditsiooni nad ka jätkavad. Kindlasti on nad ühe pikema ajalooga valla klubi, kes regulaarselt tegutseb.”**

Liikumisrõõmu kasvamist kõigile!

LISANNA ELM
avalike suhete spetsialist
786 8800, 5345 0975

September 2019 vallas

Maamehe Golfi Talu. Foto: Virko Värnik

3. septembril toimus vallavalitsuse istung:

- Kinnitati Väimela Tervisekeskuse hinnad alates 01.10.2019.
- Määrati sotsiaaltoetusi puudega lapse transpordikulude kompenseerimiseks.
- Määrati abivajajatele isikliku abistaja teenus ja koduteenus.
- Kinnitati Vastseliina Muusikakooli põhimäärus.
- Otsustati suurendada laste arvu Puiga Lasteaia Siilike, Parksepa Lasteaia ja Sõmerpalu Lasteaia Lepatriinu rühmades.
- Otsustati kompenseerida isikliku sõiduauto kulusid seoses õpilaste transpordiga kooli.
- Kinnitati lihtsustatud korras hangete "Õpilastranspordi korraldamine", "Lasva rahvamaja saali ventilatsiooni projekteerimine ja ehitamine" ja "Võru valla ehitustööde järelevalveteenused" tulemused.
- Võeti vastu otsused hajaasustuse programmi 2019 taotluste rahuldamise ja mitterahuldamise kohta.
- Otsustati vabastada isikud jäätmeveost.
- Väljastati projekteerimistingimused Loosu külas Kõivumaa kinnistule elamu püstitamiseks.
- Väljastati kasutusluba Vana-Vastseliina külas asuvale veetorstikule.
- Väljastati ehitusload Meegomäe külas Andsumäe spordibaasi kinnistule rajatiste suusahüppemägi K8 ja suusahüppemägi K10 püstitamiseks ning Kääpa külas Leppoja kinnistule puurkaevu rajamiseks.
- Otsustati jagada katastriüksused: Varese külas asuvad Aivari, Joosu, Uue-Villemi, Saekaatri, Tööstuse, Joosepi, ja Mäeotsa katastriüksused ning Ortuma külas Kase katastriüksus.
- Seati isiklik kasutusõigus Elektrilevi OÜ kasuks Kose alevikus Kelluka tänav katastriüksusele.
- Seati sundvaldus Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutuse kasuks Haava-Tsäpsi külas Haava maaüksusele.
- Anti nõusolek AS-ile Lemeks kuuluva Kannu külas asuva Plaki kinnistuga piirneva Väike-Plaki maaüksuse erastamiseks-liitmiseks ja OÜ-le Lepakäbi kuuluva Tsoolgo külas Andso kinnistuga piirneva Väike-Andso maaüksuse erastamiseks-liitmiseks.
- Otsustati lõpetada vaba metsamaa erastamismenetlus.
- Otsustati esitada avaldus notarile Võru vallas Otsa külas Kase katastriüksusel asuva Korteri nr

1 koormamiseks avalik-õiguslik reaalkoormatisega Eesti riigi kasuks.

- Kehtestati Võru valla 2020. aasta eelarve koostamise ajakava, tingimused ja vormid.
- Eraldati vahendeid reservfondist.
- Võeti vastu korraldus vallavanimema puhkusele lubamise kohta.
- Arutati koolidirektorite poolt õppetundide andmise lubamise, õpilasliinide kooskõlastamise ja Puutli kiriku katusetööde toetamise teemadel.
- Vaadati üle Võru Vallavolikogu istungile suunatud Võru valla üldhariduskooli hoolekogu moodustamise kord ja töökord, seltsitegevuse ja kohaliku omaalgatuse toetamise kord ning kultuuri-, spordi- ja noorsootöö toetamise kord.

11. septembril toimus Maamehe Golfi talus vallavolikogu väljaõidustung:

- 1) Nõustuti MTÜ Kagu Ühistranspordikeskuse taotlusega tõsta liikmemaksu tingimusel, et MTÜ võtab endale täiendavaid ülesandeid (sh bussipeatuste tähistamise korraldamine, uute bussipeatuste planeerimise ja rajamise korraldamine, elanike ühistranspordiga seotud taotluste menetlemine).
- 2) Kiideti heaks Võru Vesi AS aktsionäride lepingu projekt.
- 3) Kooskõlastati Võru Vesi AS ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni investeeringute teostamise plaan vastavalt eelarvekomisjoni poolt tehtud muudatusettepanekutele.
- 4) Otsustati esitada Võru valla nimel Riigi Tugiteenuste Keskusele projektitaotlus Väimela Tervisekeskuse hoone rekonstrueerimiseks kogumaksumusega 452 395 eurot ja garanteerida projekti omaosalus summas kuni 130 000 eurot.
- 5) Otsustati anda rendile kirjaliku enampakkumise korras büroo-hoone asukohaga Võrumõisa tee 4, Võru linn, alghinnaga 300 eurot kalendrikuus tähtajaga kuni viis aastat.
- 6) Sõlmiti Kaitseministeeriumiga riigikaitseliste harjutusväljade arendamisega seotud heade kavatsuste kokkulepe.
- 7) Otsustati võõrandati Maanteeametile Osula külas asuv transpordimaa (25150 Raiste-Osula-Varese tee).
- 8) Nõustuti otsustuskorras võõrandama Eesti Vabariigile Maanteeameti kaudu Osula külas asuv transpordimaa (23140 Sihva-Vidrike-Kärgula-Järvere tee).

9) Kinnitati Võru valla üldhariduskooli hoolekogu moodustamise kord ja töökord.

- 10) Kinnitati kultuuri-, spordi- ja noorsootöö toetamise kord.
- 11) Kinnitati seltsitegevuse ja kohaliku omaalgatuse toetamise kord.
- 12) Kinnitati kaasava eelarve menetlemise kord.
- 13) Revisjonikomisjon leidis, et Võru valla 2018. a majandusaasta aruanded kajastavad kõigis olulistel osades Võru Vallavalitsuse konsolideeritud finantsseisundit 31.12.2018 seisuga ning tegi ettepaneku kinnitada Võru valla 2018. a konsolideeritud aastaaruanne.
- 14) Kinnitati Võru valla 2018. a konsolideeritud majandusaasta aruande.
- 15) Tutvuti kodanike pöördumisega Võru kalmistu veevõtukohtade rajamise toetamiseks.

24. septembril toimus vallavalitsuse istung:

- Algatati riigihange "Ratastaktori soetamine koos lisavarustusega", määrati hankemenetlusviis ja vastutav isik ning kinnitati hankekomisjon ja -dokumendid.
- Tunnistati nurjunuks riigihange "Vastseliina alevik Võidu tn 29 hoone ümberehitamine üürielamuse põhiprojekti koostamine" ja otsustati algatada uus hankemenetlus.
- Kinnitati lihtsustatud korras hangete "Kääpa sotsiaalkeskuse hoone projekteerimine", "Otsa lauda lammutamine", "Otsa lauda lammutustööde ehitusjärelvalve teostamine", "Tsoolgo tänavavalgustuse ehitamine", "Parksepa noortekeskuse ehitusprojekti ekspertii", "Parksepa lasteaia ventilatsioonisüsteemi põhiprojekti ekspertii" tulemused.
- Väljastati projekteerimistingimused Kose alevikus Kelluka tn 7 kinnistule elamu projekteerimiseks ja Kelluka tn 9 kinnistule elamu projekteerimiseks, Vastseliina alevikus Võru tn 11 kinnistule hoone projekteerimiseks, Meeliku külas Vatsakese kinnistule üksiklamu ja garaaži projekteerimiseks, Hānike külas Paadi kinnistule kalakasvatus- ja tootmishoone projekteerimiseks ning Mäekülā külas Volasaare-Jaani kinnistule üksiklamu ja garaaži projekteerimiseks.
- Väljastati ehitusluba Verijärve külas Sinilille vkt 10 kinnistule ehitise laiendamiseks.
- Väljastati kasutusload Juba külas Vagulakalda kinnistul asuvale elamule, Võrumõisa külas Mustjärve tee 34 kinnistul asuvale elamule, Puusepa külas Jaani kinnistul asuvale elamule ja abihoonetele, Järvere külas Mäekülā kinnistul asuvale elamule ja Meegomäe külas Edejärve tee kinnistul asuvale rajatisele (Edejärve tee vee- ja kanalisatsiooni pikendamine).
- Tunnistati nurjunuks Osula külas Kontori kinnistu võõrandamise enampakkumine.
- Otsustati anda MTÜ-le Vana Vaksal tasuta avalikuks kasutamiseks Lepassaare külas asuv Vaksali maaüksus ja sõlmida vara tasuta kasutamise leping kuni 01.10.2028.
- Anti välja korraldus Võru vallale kuuluva hoone asukohaga Võru

linn, Võrumõisa tee 4 võõrandamiseks kirjaliku enampakkumise korras.

- Otsustati jagada Vana-Vastseliina külas asuv Metsa katastriüksus, Sika külas asuv Järvemäe katastriüksus ning Hānike külas asuv Kivimurru katastriüksus.
- Määrati Meeliku külas asuva Mäetaga kinnistu uueks maasihtotstarbeks elamumaa.
- Otsustati seada isiklik kasutusõigus Kose alevikus asuvatele Võru vallale kuuluvatele katastriüksustele Elektrilevi OÜ kasuks.
- Otsustati seada isiklik kasutusõigus Võru valla kasuks Tsoolgo külas asuvale Oti kinnistule.
- Otsustati määrata Võru vallas asuvatele uutele bussipeatustele nimed.
- Kinnitati hajaasustuse programmi 2017. ja 2018. aasta aruanded.
- Otsustati Päästeameti projekti "500 kodu korda" lisarahastus ja toetuste määramine.
- Otsustati määrata sotsiaaltoetus puudega lapse transpordikulude kompenseerimiseks.
- Määrati erakorralisi toetusi ning otsustati mitte rahuldada isiku taotlust erakorralise toetuse määramiseks.
- Otsustati pikendada eluruumi kohandamise toetuslepingu tähtsaga.
- Võeti vastu kultuurivaldkonna tunnustamise statuut.
- Kinnitati hallatavate asutuste 2019. aasta täiendavad eelarvelised huvihariduskulud.
- Kinnitati huvitegevuse ja huvihariduse toetuse ning aruande vormid.
- Otsustati suurendada laste arvu Väimela Lasteaia Rukkilill rühmades.
- Otsustati hüvitada isikliku sõiduauto kulud õpilastranspordi korraldamisel.
- Otsustati toetada puudega isiku muusikaalast õpet.
- Eraldati Kääpa Põhikoolile täiendavaid eelarvelisi vahendeid õppe korraldamiseks.
- Nimetati SA Piusa nõukogu liikmed.
- Kinnitati planeeringuspetsialisti avaliku konkursi tulemused ning kuulutati välja uus avalik konkurs keskkonnaspetsialisti ametikohale.
- Võeti vastu korraldus põhivara mahakandmiseks.
- Toimus Võru valla eelarvestraategia arutelu.
- Eraldati vahendeid reservfondist.
- Arutleti Parksepa mänguväljakule mängurongi paigaldamise, Kääpa kooli saali põranda renoveerimise, Võru vallavalitsuse kriisireguleerimise õppuse korraldamise ja liinivõrgu uuendamise töörühma teemadel.
- Arutati MTÜ Vastseliina Hokiklubi taotlust ja Loosi Kandi Selti projekti kaasfinantseerimise taotlust.

INGA LEELANSS
vallasekretär
782 1365, 5692 0660

LISANNA ELM
avalike suhete spetsialist
786 8800, 5345 0975

Avalik konkurss Võru Vallavalitsuse keskkonnaspetsialisti leidmiseks

Teenistuskoha eesmärk on valla keskkonnakaitse, jäätmehoolduse, heakorra, kanalisatsiooni ja veevarustuse korraldamine. Ametikoha asukoht on Võru linn.

Kandidaadilt eeldame:

- kõrgharidust;
- teadmisi valdkonna õigusaktidest ja oskust neid rakendada;
- omab teadmisi ja kogemust asjaajamisest ja õigusaktide ja dokumentide vorminõuetest ning suudab koostada oma valdkonna õigusakte;
- kohaliku omavalitsuse toimimise põhimõtete tundmist;
- oskust kasutada teenistuskohal vajalikke arvutiprogramme ja andmekogusid;
- eesti keele valdamist kõrgtasemel;
- ei esine avaliku teenistuse seaduses sätestatud asjaolusid, mis välistavad teenistusse võtmise (ATS § 15).

Kasuks tuleb:

- töökogemus avalikus teenistuses või antud valdkonnas;
- kõrgharidus antud valdkonnas;
- vähemalt ühe võõrkeele oskus. Omalt poolt pakume:
- võimalust panustada uue võimeme omavalitsuse arendamisse;
- huvitavat ja vastutusrikast tööd;
- toredaid ja toetavaid kolleege.

Kandidaatidel esitada järgmised dokumendid:

- CV;
- motivatsioonikirj;
- haridust tõendavate dokumentide koopiad;
- isikut tõendava dokumendi koopia;
- muud dokumendid, mida kandidaat peab oluliseks.

Ametisse asumise aeg: esimesel võimalusel.

Dokumendid palume esitada digiallkirjastatult **1. novembriks 2019** e-posti aadressil **vald@voruvald.ee** või kirjalikult Võru Vallavalitsuse aadressil Võrumõisa tee 4a, Võru linn 65605 Võru maakond, märgusõnaga „Keskkonnaspetsialisti konkurss“.

Lisainformatsioon: Juris Juhan-soo, juris.juhansoo@voruvald.ee, 526 2886.

Ametijuhend on leitav Võru valla kodulehelt www.voruvald.ee.

LASVA PIIRKONNA ELANIKUD!

Alates 9. oktoobrist 2019 tegutses Kääpa noortekeskus ajutiselt (remondi tõttu) Kääpa hooldekodu ruumides.

Tunnustamine

Võru Vallavalitsus ootab tunnustust väärivate üksikisikute, meeskondade või organisatsioonide kandidaate, kes on panustanud olulisel määral valla kultuuri-, noorsootöö- ja spordivaldkonna ning kogukonna edendamisse. Tunnustused antakse välja **neljas valdkonnas**:

1. kultuur;
2. noorsootöö;
3. sport;
4. kogukond.

Kandidaadi tunnustamise ettepanek esitada vabas vormis ning ettepanekule märkida:

- 1) kandidaadi ees- ja perekonnanimi/organisatsiooni nimi;
- 2) taotletav tunnustus;
- 3) kandidaadi ja tema tegevuse lühitutvustus;
- 4) ettepaneku esitaja ees- ja perekonnanimi ja kontaktandmed.

Taotlusi saab esitada 16.oktoobrini vald@voruvald.ee. Kultuurivaldkonna tunnustamise statuut on kättesaadav Võru Vallavalitsuse dokumendiregistris.

MAARIKA ROSENBERG
kultuurispetsialist
786 8805, 516 5751

2020. aasta eelarvest toetuste taotlemine

Võru Vallavolikogu kinnitas septembri volikogu istungil uued tingimused seltsitegevuse ja omaalgatuse toetamise korras ning kultuuri-, spordi- ja noorsootöö toetamise korras. Kordadega saab tutvuda Võru Vallavalitsuse dokumendiregistris. **Toetuste esitamise tähtaeg on 1. detsember 2019.**

Toetuste taotlemise **infopäevad** toimuvad:

- 24. oktoober kell 15.30 Vastseliina rahvamajas;

- 30. oktoober kell 15.00 Lasva rahvamajas;
- 30. oktoober kell 16.30 Osula koolimajas;
- 5. november kell 17.00 Võru vallamajas.

MAARIKA ROSENBERG
kultuurispetsialist
786 8805, 516 5751

Toimkonnas Tuuli Dolgošev, Irene Ilm ja Aile Mällo. Foto: Ene Säinast

Noorte ringmäng. Foto: Alice Kirsipuu

ÜHISTRANSPOORT: kavandatud uus liinivõrk mõjutab ka vallaelanikke

Võru linna ja selle lähiümbruse elanikud kasutavad oma iga-päevasõitudeks peamiselt liine 1, 11 ja 16. Nende liinide sõiduplaane on korduvalt muudetud ning aja jooksul on nad muutunud sõitjatele üsna raskesti mõistetavaks, kohati isegi ebaloogiliseks.

Käesoleva aasta alguses kirjutas Tallinna Tehnikakõrgkooli üliõpilane Liisa Kunnus diplomitöö, milles uuris võrukate rahulolu bussiliinidega ning sedagi, mida oleks tarvis muuta. Uuringu käigus küsitleti ca 400 inimest. Uuringust selgus näiteks, et kõige rahulolematumad ollakse liiniga nr 11, kuid rahul ei olda ka teiste bussiliinidega. Peamine põhjus on selles, et igal liinil on päeva jooksul palju erinevaid marsruute ja samanimelisi peatusi erinevates kohtades. See teeb kogu liinivõrgu arusaamatuks ja põhjustab alternatiivse liikumisvõimaluse otsimist. Heideti ette ka seda, et bussid ei liigu sobivatel aegadel, lõpetavad liiga vara sõitmise ning intervallid on liiga pikad.

Kõige enam rahulolematust põhjustas tänane ühendus Lõuna-Eesti Haiglagala. Samuti sooviti, et väljumisajad peatustest oleks igal tunnil samal minutil, et neid oleks lihtne meele pidada. Vaid 4,4%

küsitletutest leidis, et praegune bussiliinivõrk vastab vajadustele ning midagi muuta pole tarvis.

Tulekul uuendatud liinivõrgu kava

Kagu Ühistranspordikeskus on kokku kutsunud töörühma, millesse kuuluvad transpordikeskuse liiniplaneerijad, Võru linnavalitsuse, Võru vallavalitsuse ja vedaja, Hansa Bussiliinid AS esindajad. Bussi sisenemisel registreerivad sõitjad oma sõidu ühiskaardiga. Tänu sellele on olemas täpne ülevaade kui palju inimesi erinevates peatustes bussidesse siseneb ning kui palju rahvast bussis erinevatel liinidel ja kellaegadel sõidab. Neid andmeid koos sõitjate tagasisidega analüüsides töötab töörühm välja uue bussiliinivõrgu, mis suunatakse oktoobrikuu jooksul avalikule väljapanekule.

Kuna praeguse ühistranspordikorralduse osas on põhjalik küsitlus ja analüüs juba läbi viidud, siis selle kohta täiendavat küsitlust elanike seas enam ei korraldata. Küll aga on plaanis kaasata erinevad sihtgrupid protsessi ja konsulteerida nendega uue liinivõrgu projekti avalikustamise faasis. Kui liinivõrgu esialgne kavand on ühistranspordi

töörühmas heakskiidu saanud, suunatakse see avalikule väljapanekule ning kõigil huvilistel on võimalik selle kohta arvamusi ja ettepanekuid esitada. Kavas on külastada ka koole, pensionäride ühendust ning mõnda suuremat tööandjat, et saada konstruktiivset tagasisidet võimalikult paljudelt erinevatelt huvirühmadelt.

Huvilistel soovitame jälgida edaspidiseid teemakohaseid teadaandeid, et õigel ajal kasutada võimalust oma sõna sekka öelda. Bussiliikluse korraldamise eesmärgiks on parandada ühistransporditeenuse kättesaadavust ja sõitjasõbralikkust. Et bussid sõidaksid sinna, kuhu sõitjad soovivad ning oleksid käigus sõitjatele sobivatel aegadel.

MAIKL AUNAPUU
Kagu Ühistranspordikeskuse logistik

KAIT KABUN
Võru Linnavalitsuse arendusspetsialist

Võru valla päev Orava kandis

Orava kandi MTÜ-d panid seljad kokku ja korraldasid 8. septembril Orava Tuletõrje Seltsi pritsikuuris garaažipeo, millega tähistati 100 aasta möödumist organiseeritud tuletõrje algusest Eestis.

Orava priitahtlikud pristimehed ja Värska päästekomando demonstreerisid erinevaid võimalusi süttinud sõiduauto kustutamiseks. Kutselised päästjad näitasid oma tehnikaga autosse lõksujäänute väljalõikamist. Värska päästekomando pealik Raivo Kunst tuletas

inimestele meelde, kuidas õnnetuse korral mõistlikult käituda. Kõigile osalejatele keetsid lõunasupi Aile Mällo, Irene Ilm ja Tuuli Dolgošev. Koduste pirukatega avas kohvikuleti Marika Keerpalu. Pidev järjekord kohvikuleti juures andis märku, et tegu oli maitsva kraamiga. Täiskõhu sai "allapoole raputada" tantsupõrandal. Avaras pritsikuuris oli tavapäraste päästeautode asemel GAZ-51A, mille kasti kasutasid lavana Oravapoised. Nooremad peolised, kes tantsimisest ei hoolinud, käisid fotojahil.

Fotode järgi tuli üles leida Orava keskuses punktid, kus sai vastata küsimustele. Marsruut oli sobiv ka lapsekäruga liikumiseks. Garaažipeole jõudis nii kohalikku rahvast, kui ka inimesi teisest Võru valla servast. Nii mõnigi oli Oraval esimest korda.

Need viis päeva oli hea võimalus suure valla eri piirkondadega tutvumiseks.

ENE SÄINAST
Orava kandi elanik

Vastseliina pärimuspäev

26. septembri hommikul oli Vastseliina rahvamaja saalid täis rõõmsat elevust. Nimelt leidis aset 10. Vastseliina pärimuspäev, kus sel korral õpiti tundma meie oma armast võru keelt läbi laulu, tantsu ja mängu. Kohale olid saabunud piduliku sündmuse puhul külalised nii Tallinnast, Põltsamaalt kui ka siitsamast Võrumaalt. Kokku 70 last valdavalt 4.-6. klassist. Võru keel sai tõsiseks katsumuseks nii Tallinna Gaia Kooli lastele kui ka Põltsamaa Gümnaasiumi õpilastele, kes kuulsid võõrast murrakut päris esimest korda. Õnneks olid lapsed jaotatud kahte

gruppi, kuhu jagus nii kohalikke Vastseliina Gümnaasiumist, Võru Väike Werrone Koolist kui ka Sänna Leiutajate Külakoolist. Võrumaa lapsed üllatasid oma väga hea võrukeele oskusega ja ka sellega, et päris paljudele oli oma kodukandi keel võõras. Kui Meelika Hainsoo töötoas "mänguline meel" said lapsed kuulda ja proovida võrukeelseid laulumänge, siis Alice Kirsipuu juhitud muinasjutu tõlkimise ja etendamise õpitoas avastati uusi sõnu ning väljendeid läbi muinasloo "Kuninga vahtsene vägimiis". Suureks abiks oli tõlkimisel Eve Nahksepp Vastseliina

rahvamajast, kes võru keeles juba päris mitukümmend aastat on kõnelnud ja lähematele kui ka kaugema kandi rahvale kohaliku keele arusaadavamaks tegi.

Noored said avardada nii oma mängulist meelt kui ka esinemisjulgust ja väga suure tõenäosusega jäi ka võru keel oma maagilise kõlaga lastele nende teadmiste pagasisse oma õiget aega ootama. Säravaid ja õnnelike silmapaare pärimuspäeva lõpuringis. Vaikusega kaasa käiv tänukaepigistus suures ringis, mis 70 noort üheks liitis, on iga juhendaja või õpetaja unistus. Suur tänu selle eest!

ALICE KIRSIPUU
esimest aastat võru keele õpilane

Hõbedaste suvised reisirid

Nädalavahetus Kihnu saarel

Meil oli soov minna Kihnu saarele ja tänu Puiga rahvamaja juhatajale see ka õnnestus. 10. ja 11. augustil käisid Puiga „Hõbedane“ ja line-tantsijad Kihnu saarel. Toimus 9. Kihnu Tansu Päe. Üritus toimus Kihnu rahvamajas. Kohal olid laste- naiste-, sega-, memmede tantsukollektiivid Võrust, Rakverest, Tartust, Setumaalt ja mujalt.

Laupäeval seminaril tutvustati Kihnu ajalugu, räägiti kuulsatest kihnlastest. Esitati vanu Kihnu tantse ja laule. Õues toimus aga seto-kihnu tantsude õpituba, kus sai selgeks õpitud nii mõnigi uus tants. Õhtusel peol esinesid kõik saarele tulnud tantsukollektiivid. Pärast esinemist algas simman, tantsuks mängis ansambel „Kihnu Poisid“. Tantsiti kohalikke tantse ja vahepaladena esinesid üritusel Puiga rahvamaja line-tantsijad.

Järgmisel päeval tutvusime saare vaatamisväärsustega – käisime muuseumis, koolis, kirikus, põlenud (endisele rahvamajale püstitatud) monumendi juures. Toimus väljasõit Kihnu tuletorni juurde, kus imetlesime ilusat ja puhast mere- randa. Lõunastasime turismitalus.

Saarele minnes lootsime kohtuda ka Kihnu Virvega. Õnn viis meid kokku kolmel korral – praamil mandrilt Kihnu sõites, Kiriku juures Virve lapslapselapse ristimisel ja tagasisõidul sadamas. Seal tantsisime Virvele ja tegime koos mälestuseks pilte. Oli meeldiv, lõbus ja sündmusterohke nädalavahetus.

Radajal

28. augustil käis Puiga Tantsurühm „Hõbedane“ koos Vannamuudu lauluansambli ja kapelliga Radajal

Seto perede kokkutulekul. Toimus rongkäik. Peo alguses tutvustati osavõtjaid, peeti kõnesid ja lauldi seto hümni. Külalisi oli tulnud kohale Võrust, Värskast, Soomest, Udmurdist ja mitmelt poolt Venemaalt. Toimus laad, kust sai osta käsitööd, riideid, maale, maiustusi, sepatööd. Radajal külastasime seto eramuuseumi, kus oli rikkalik väljapanek talupidamises kasutusel olnud tööriistadest, riietest, jalanoõudest ja rahvariietest. Ansambel Vannamuudu esines muuseumi õuel. Nende lauluga ühinesid paljud seto pered. Laulsime nendega ühiselt nii seto, eesti kui ka vene keeles. Pidus ei tahtnud kuidagi lõppeda, sest tuli juurde järjest uusi kuulajaid ja telliti uusi lugusid. Oli sõbralik ja tore pärastlõuna. Just sellised üritused liidavad meid rohkem ühiseks kogukonnaks.

KÜLLI KIKAS
„Hõbedane“ tantsija

Hõbedased koos Kihnu Virvega. Foto: Erakogu

„Üksainus Eesti on Võru ja Virumaa vahel“

Võrumaa rahvaraamatukogude töötajate sügishooaeg algas 4. septembril Sillamäel koostööseminariga „Üksainus Eesti on Võru ja Virumaa vahel“. Õppereis sai teoks tänu Kultuuriministeeriumi ja Integratsiooni Sihtasutuse rahastusele. Koostööseminarist võttis osa 39 raamatukogutöötajat 28st rahvaraamatukogust.

Teel Sillamäele oli mõeldamatult mööda sõita Mustvee Linnaraamatukogust sinna sisse astumata ja seda uudistamata. Atraktiivne raamatukogu asub kultuurikeskusega ühes majas. Hoone renoveeriti uhkeks ja suursuguseks 2011. aastal ning ka raamatukogu sai suuremad ruumid. Haldusreformi tulemusena on Mustvee raamatukogul kaheksa

haruraamatukogu, mille võrgustiku toimimisest andsid ülevaate Laili Zalekešina ja Anu Ots.

Sillamäe Viru raamatukogu uued ruumid valmisid gümnaasiumihoonesse aastal 2015, aga raamatukogu sai lugejatele avada 2017, sest vahelpealne aeg kulus sisustuse jaoks raha hankimiseks. Lõpptulemus

on hubane, kaasaegne, soliidse sissepääsuga raamatukogu Viru tänavalt. Et Sillamäe elanikest on eestlasi 1,3%, siis põhikogu on venekeelne, aga valikus on ka eestikeelset kirjandust.

Koostööseminari avas Sillamäe raamatukogu direktor Elviira Sidorova, kes andis rohkelt illustreeritud ülevaate Sillamäe raamatukogu tegevusest. Aastal 2001 alustasid Sillamäe raamatukogutöötajad keelepraktikat just Võrumaa Keskraamatukogus. Samuti said Võrumaa raamatukogutöötajad ülevaate Viru raamatukogu valimisest – ehitusest, mööbli hankimisest, kolimisest ja avaüritusest. Et Sillamäel korraldatakse palju näitusi ja üritusi, siis jagas Elviira Sidorova meeleldi kogemusi – loodetavasti noppis nii mõnigi õppereisist osavõtja endale midagi kasulikku. Võrumaa Keskraamatukogu teenindusosakonna juhataja Tuuli Kütt kinkis ühe võimalusena fotonäituse Eesti laulupidude traditsioonist. Eraldi tunnustust vääriv on Svetlana

Selle aasta üllataja oli 10-aastane Harrys. Temagi on osalenud kõigil võistlussuvedel, alustades lugemist koos vanema vennaga. Tänavu püstitas Harrys rekordi, lugedes 27 võistlusraamatut. Alustanud lihtsamatest, jõudis ta suve lõpuks ulmekirjanik Terry Pratchetti teosteni.

7-aastane võistleja Mairon loeb aastaringelt palju. Ta on laia silmaringiga teadmishimuline poiss. Näiteks kuulub Maironi viimaste laenutuste hulka „Maakillud meres: Eesti väikesaared“.

7-aastane Oliver üllatas vahvate joonistustega. Tema vastused olid huvitavad ja küsimuslehed väga korrektselt täidetud.

Võistlejate lemmik oli Kāpapatrulli lugudega raamat „Seikleme koos!“ Peaaegu kõik võistlejad lugesid raamatuid „Triinu tomat“, „Pesukaru Leo avastab maailma“, „Konna musi“ ja „Lövi Leo“. Nagu varasematel aastatel, meeldisid ka nüüd lastele tegelased, kes olid sõbralikud, julged ja aitasid teisi. Kõik vastajad olid kiituskirja ja üllatuskingituse väärilised. Raamatukogu kiidab ka neid lapsi, kes küll võistlusel ei osalenud, aga loevad palju, hoiavad raamatuid hästi ja tagastavad need õigeaegselt. Suur tänu ka vanematele ja vanavanematele, kes oma eeskujuga toovad lapsi raamatumaailma ja kelle kodudes on hubased lugemisõhtud igapäevane tegevus.

TUULI EKSIN
Kirepi raamatukogu direktor

Kovalskaja elutöö – koduloo andmebaas, mis sai tuule tiibadese projekti „Sillamäe linna digiajaloo edendamine“ raames. Sillamäe Linnavalitsuse arenguosakonna nõunik Anton Makarjev tutvustas linna tulevikuplaane, mis meelitas uuesti Sillamäed külastama. Reisieltskond imetles promenaadi ja et päev veel ilusam oleks, **pärjati Võrumaa parimaks maaraamatukoguhoidjaks Tuuli Dolgošev – Orava ja Hanikase raamatukogu direktor.**

Et kolm on kohtu seadus, viis õppereis tagasiteel Mäetaguse raamatukokku, mis asub sealses rahvamajas. Direktor Tiina Tõnurist tõdes, et postipunkti olemasolu pole lugejaid juurde toonud, tööd aga küll. Rahvamaja saalis kohtuti luuletaja Virve Osilaga, kes on oma loominguga leidnud tee lugejate südamesse. Õppereis ei ole kasulik mitte ainult kogetu ja nähtu poolest, aga teekonnal saab jagada kolleegidega ka muresid ja rõõme. Elukestev õpe nii või teisiti.

INGA KULJUS
Võrumaa Keskraamatukogu direktor

Võrumaa raamatukoguhoidjad ja Sillamäe Raamatukogu juht Elviira Sidorov. Foto: Erakogu

Osula Põhikooli sügistervitus

Osula Põhikool korraldas sügise alguse puhul temaatilise üritustesarja. Koolikeskkonnas sai imetleda näitust "Imeline sügis", vaadati Fred Jüssi filmi sügisest, toimus viktoriin, kirjutati ning esitleti omaloomingulisi luuletusi (avaldame siinkohal 3. klassis käiva Martin Serva sügisluuletuse) ja viktoriin. Osula kool saatis palavad tervitused Võru valla koolidele ja lasteaedadele!

LISANNA ELM
avalike suhete spetsialist
786 8800, 5345 0975

SÜGISLUULETUS (Martin Serv)

Sügise algus on see kui algab koolitee. Minu sõbrad kõik on koos, suures õppimise hoos.

Ilmad läevad külmemaks, riided aina paksemaks. Puudel langeb lehti juba, lastel tuppajäämisluba.

Sügis on tore, kuid vahel ka kole... Haned läevad, hallad maas, tali tulemas on taas.

Naerata sügis. Foto: Ülle Hummal

Discgolfi mängimine sai hoo sisse

Sel aastal toimus Võru vallas Sesimest korda valla discgolfi turniir. Mängima olid oodatud igas vanuses noored ja täiskasvanud. Turniiri korraldamise eesmärgiks oli tutvustada valla elanikele discgolfi kui spordiala, tutvuda vallas asuvate discgolfi radadega ning saada valla erinevate piirkondade noored ja täiskasvanud ühiselt tegutsema. Kokku toimus 2019. aasta jooksul neli etappi, iga etapp erineval discgolfirajal. Mängu alustati Kubija rajal, teine etapp toimus Vastseliinas discgolfiraja avamisega, kolmas etapp oli Kääpal ning turniir lõpetati Osula discgolfi rajal, kus peale võistlust toimus ka kokkuvõtete tegemine ning autasustamine.

Täiskasvanuid oli sel aastal võistlemas vähe ja eraldi arvestust nende seas ei tehtud, kuid tänati kõiki osalejaid. Noorte arvestuses võitis ülekaalukalt Kääpa noor Kristofer

Rõõmsad mängijad. Foto: Sirle Muiste

Ojaveer, teise koha saavutas samuti Kääpa noor Lauri Männik ning kolmandale kohale tuli Orava noor Karl Kikas. Korraldajate eripreemia läks väga tubli osalemise eest Osula noorele Mattias Hainasele.

Korraldajad tänavad Orava ja Sõmerpalu Noortekeskuseid, kelle juhid koos noortega tegid kaasa kõik etapi võistlused. Samuti

täname osalemise eest Kääpa Noortekeskust ja Vastseliina Noortekeskust ning kõiki teisi täiskasvanuid ja noori, kes terve turniiri jooksul erinevatest etappidest osa võtsid. Järgmine turniir juba järgmisel aastal!

SIRLE MUISTE
noorsootööspsialist
786 8805, 514 7008

Aktiivsed noored kohtusid Sulbis

Roosu Vabaajakeskuses kohtusid 20. ja 21. septembril Võru valla aktiivsed noored. Kahe päeva eesmärk oli tutvuda Võru valla omaalgatuse toetamise võimalustega, rääkida valla huviharidusest ning planeerida aktiivsete noorte teise poolaasta tegevusi. Infoõhtut alustasid noored kanuu matkaga. Need, kes kanuuga sõitma minna ei tahtnud, said uusi oskusi lauamänge mängides. Esimese päeva lõpetas vestlusõhtu, kus külalisteks olid Vastseliina Gümnaasiumi õpilasesinduse esimees Kārol Kōomāgi, Võru Linna Noortekogu esimees ja Parksepa Gümnaasiumi õpilasesinduse esimees Emil Aništsenko ning Antsla valla Noortevolikogu esimees Cerdā Mānniste. Vestlusõhtul rääkisid noored külalised omaalgatuse, vabatahtliku töö ning projektide kirjutamise ja elluviimise kogemustest. Õhtu lõppes põnevate ühismängudega, mille käigus saadi paremini tuttavaks.

Teine päev algas Võru valla noorsootöö eelarvest noortele,

noortegruppidele, noorteühingutele ja -organisatsioonidele omaalgatuse toetuse taotlemise, määramise, maksimise ja aruandluse korra tutvustamisega. Koos noortega vaadati üle ka omaalgatuse toetuse taotlus- ja aruandevorm, kaardistati ideid ning püüti oma ideed sõnastada. Ühiselt arutleti ka valla huvitegevuse võimaluste üle ning mõeldi, mis on meie vallas veel puudu ning samuti, mis väga hästi. Teise päeva lõpetasid noored arutledes

ja koostades tegevusi, mida võiks aktiivsed noored sügisticalvisel perioodil veel ette võtta. Avaldati soovi minna vaatama kuidas tehakse noorsootööd teistes Eesti piirkondades ning otsustati korraldada õppereis. Lõpetuseks arutleti, mis võiks toimuda Võru vallas noorsootöö nädalal ning lepiti kokku järgmine kohtumine.

SIRLE MUISTE
noorsootööspsialist
786 8805, 514 7008

Õhtune "ümarlaud". Foto: Sirle Muiste

Malev 2020

MTÜ Piiriveere Liider korraldab tuleval suvel LEADER koostööprojekti raames Piiriveere piirkonna oma õpilasmaleva. Malevas saavad osaleda 30 noort vanuses 14–19-aastat (13-aastased saavad osa võtta vabade kohtade olemasolul). Kokku avatakse kolm malevarühma. Malevas tehakse viis esimest päeva tööd, siis lõbutatakse kaks päeva rühmade kokkutulekul Valgamaal, pärast mida tehakse veel viis päeva tööd. Esimesel nädalal tehakse lisaks töötamisele rühma ühendavaid tegevusi kokkutulekuks. Teisel nädalal naudidavad noored tekkinud „meie-tunnet“ ning tehakse ka külaskäike teistesse malevarühmadesse.

Otsime Piiriveere piirkonnast tööandjaid (võib olla ka eraisik), kellele oleks vaja noorte abikäsi lihtsamate heakorratööde tegemisel (nt puude riidastamine, koristamine, värvimine jms).

Piiriveere Liider sõlmib ise nooretega lepingud, registreerib töötamise maksuametis ja maksab noortele välja töötasu. Tööandajal endal tuleb vaid arve alusel maksta töötasud Piiriveere Liiderile.

Tänavu juulikuus juba toimus nimetatud projekti raames koostöös Valgamaa Partnerluskoguga TANKLA õpilasmalev Valgamaal, kus osales ka Piiriveere noori. Tänavusest malevast on valminud kokkuvõtlik video, mis annab kinnitust, et tegemist on väga toreda ja vajaliku ettevõtmisega ning võime uhked olla oma töökate noorte üle. Vaata videot ja loe maleva kohta lähemalt: www.piiiriveere.ee/et/opilasmalev. Valgamaal toimunud eluägedast malevast jagavad muljeid meie noored Mirel Rämson, Kaisa Mähar, Maia Mähar ja Ivo Rätsep.

Lisainfo: www.piiiriveere.ee või Facebook'ist "Piiriveere Liider".

PIIRIVEERE LIIDER

Hooldatud kütteseade on ohutu, annab enam sooja

Päästeamet tuletab meelde, et kütteseadmeid tuleb igal aastal kontrollida ning puhastada, et tagada ohutus.

Hooajaliselt kasutatavaid kütteseadmeid tuleb kontrollida ja puhastada kord aastas, aastaringelt kasutatavaid aga vähemalt kaks korda aastas.

Kortermajade ja ridaelamute küttesüsteeme peab vähemalt kord aastas puhastama kutseline korstnapühkija, kes väljastab tehtud tööde kohta akti.

Eramajades võib korstent pühkida ise, kuid korra viie aasta jooksul peab süsteemid siiski üle vaatama kutseline korstnapühkija.

Piirkonna kutsetunnistusega korstnapühkijate kontaktid leiata Korstnapühkijate Koja kodulehelt www.korsten.ee või saate küsida päästeala infotelefonilt 1524.

Võru maakonna korstnapühkijad:
1. Alari Uibo (kutsetunnistus nr 117515, tase 3), alari.uibo@mail.ee, 5622 2941, Kivi RS OÜ;
2. Erko Sarv (kutsetunnistus nr 126622, tase 4), valga.tuletorje@gmail.com, 5333 5233, Valga Tuletorjeühing OÜ;
3. Heiti Pavlov (kutsetunnistus nr 098114, tase 4), heiti.pavlov@gmail.com, 507 0778, Rossi Teenus OÜ;
4. Taavi Mölder (kutsetunnistus nr 098117, tase 4), taavimollu@gmail.com, 5841 7184, Mamma Maja OÜ.

Kütisel pea meeles!

Pliiti, maja- või saunaahju tuleb kütta mõeldukalt. Liigkütmine lõhub kütteseadet ja selle osade ülekuumenemine võib põhjustada tulekahju.

Ahi hakkab sooja andma alles siis, kui siiber on suletud ja kütmisest on veidi aega möödas. Ülekütmise vältimiseks kütta isegi väga külmade ilmadega korraga ainult üks ahjutäis puid. Vajadusel tee seda kaks kuni kolm korda päevas.

Ära sulge siibrit liiga vara. Liiga vara suletud siibriga kütteseadmest hakkab tuppa imbuma eluohtlik vingugaas, mida aitab õhust tuvastada ainult vingundur.

MAREK KIIK
Pääseameti Lõuna päästekeskuse kommunikatsioonijuht

KADI KREIS: linna- ja maatüdruk, koolijuht, aktiivse ellusuhtumise edendaja

Kadi Kreis noori õpetamas. Foto: Erakogu

Kadi Kreis on Tartu Kunstikooli direktor, tehes oma tööd hinge ja südamega. Ehkki Kadi on põline tartlane (seal sündinud), võib teda suviti Vastseliina kandis päris tihti kohata. Kadi perel on juba paarkümmend aastat suvekodu Võru maakonnas Võru ja Seto kultuuriruumide piiril, mis on kunsti- ja kultuurihuvilisele inimesele eriti huvitav. Kadi sõnul lihtsalt juhtus, et perega siikanti sattuti. Kuigi linnas kasvanud, tõmbab Kadit maale ja metsa. Ta püüab saada osaks ümbritsevast loodusest, talle meeldib käia metsas, jalutada koeraga, tunda ja vaadelda loodust ja inimesi. Kadi arvates on kõigil eestlastel üks jalg metsas, et leida tasakaalu. Ta ise ei ole maal viibides kui külaline, pealt- või kõrvaltvaataja, vaid osaline kohalikus keskkonnas ja tegevuses. Kunstikooli direktori amet nõuab ka suvisel puhkuse ajal aeg-ajalt oma osa. Mõnikord on abi arvtist ja telefonist, aga vahel tuleb Tartusse kohale sõita. Võimalusel on Kadi maal viibides kohalikus elus abiks nõu ja jõuga.

Kadi püüab koos perega võimalikult palju külastada ümberkaudseid huvipakkuvaid üritusi Võru- ja Setomaal. Aga mis eriti tore, ta osaleb aktiivselt kohalikel üritustel, aitab puhkuse ajal korraldada kohapealseid ettevõtmisi. 2008. aastal sai Kadi abiga Vana-Vastseliina raamatukogus teoks kunstniku Vermeer van Delfti loomingut tutvustav päev, mida illustreeris film „Tütarlaps pärlkõrvarõngaga“. Samal ja järgmisel suvel õpetas maaliõpetaja Kadi Kapera 4-päevases kunstilaagris teooriat ja maalimist. Selles osalesid lapsed ja täiskasvanud. Õpiti joonistama puid ja lilli, inimest ja looma, osalejad olid üksteisele modelleks, sealhulgas Kadi koer. Peale maalimist asuti voolima. Ühistööna valmis taluõu hoonete ja loomadega. Kadi Kreisi õpetusel ja juhendamisel oskasid osalejad paremini märgata looduse ilu ja värve, neid jäädvustada. Peale oskuste saamise kogeti koostegemise rõõmu ja positiivseid emotsioone. Oskuste edasiandmine, positiivse meeleolu loomine, need on vajalikud

väärtused. Enamasti võttis Kadi kohalikust tegevusest osa kogu perega. Kogu perega ollakse ka aktiivsed lugejad ja raamatukogude kasutajad. Tütar Susi Ann võitis 2016. aastal arengukoostööteemalise esseekonkursi tööga „Innovatsioonid, mis päästavad maailma.“ Ja sai võitjana osaleda õppereisil Aafrikasse Ghanasse Kongo külla. Reisimuljeid jagas Susi Ann eelmisel suvel kohalikele huvilistele Kaperas. Noorem tütar Mette Mari üheks hobiks on muusika, tema mängu on olnud võimalus kuulata Kapera kodukandipäevadest osavõtjatel. Aga võib-olla saab Mette Marist kunstnik? Mette Mari pälvis selle aasta Ilon Wiklandi nimelise noore kunstniku preemia konkursil eripreemia. Ilon Wiklandi sooviks on julgustada andekaid noori Eesti kunstnikke. Mette Mari kirjutab ka raamatutele retsensioone.

Kadi on öelnud, et Piusa ääres maakodus on ta õppinud hindama ja mõistma, kuidas käib inimeseks olemine ja kuidas asjad tegelikult elus käivad. Maal olles õpib, kuidas külakogukond elab ja maaelu käib.

Kadi ema töötas suures ettevõttes kunstnikuna ja oli paarkümmend aastat kunsti- ja käsitööõpetaja. Kadi alustas haridusteed Tartus, kuid kuna Tartus vastavast kooli polnud, jätkas õpinguid Tallinnas süvendatud kunstiõppega Pelgulinna Gümnaasiumis. Seejärel astus Eesti Kunstiakadeemia Tartu Ülikooli alla. Seega lõpetas TÜ maaliosakonna 1995. aastal ja nagu ta ise ütleb, lõpetas kooli, millesse ta ei astunud. Õpetajakoolituse sai praegune kunstikooli direktor Tallinna Tehnikaülikooli ja Tartu Ülikooli ühise õppekava järgi. Kadi on ka ise maalinud ja teinud isiku-

näituse. Miks Kadi Kreis ei jäänud maalima? Kadi on öelnud, et maalimisega on nagu hea kirjandusega. Kui on võimalik jätta maalimata või kirjutamata, siis pole vaja seda teha. Ta on öelnud, et naudib väga kunstikooli juhi tööd, sest saab siin oma oskusi ja isikuomadusi rakendada. Noorte pealt õppides saab arendada kunstikooli. Kadi üheks sooviks on, et noored saaksid väga hea hariduse ja oskused, et nad saaksid eneseteostuseks hea põhja. Kadil on siht, kuhu ta liigub. Ta on öelnud: „**Meie kooli pluss on see, et oleme julgenud teistmoodi teha. Kas meie lõpetajast saab meister, ettevõtja, käsitöölaine või kunstnik, sõltub juba temast endast.**“

Kadi Kreis on mitmete huvide ja tegevustega. Peale maalimise on ta nooruses tegelenud võistlustantsuga, hiljem flamenko ja veidi ka balletiga. Aga eks alles jäävad need huvid, mis tunduvad olema rohkem omad ja vajalikud enda poolt seatud eesmärkide saavutamiseks. Kadi on Eesti Kutseõppe Edendamise Ühingu juhatuse liige. Ta on osalenud paljudes haridus- ja kunstialastes projektides, olnud mitmete žüriide liige. Kadi on ka MTÜ Eesti Valgete Lambakoerte Tõuühingu juhatuse liige ning Tartu ja Lõuna-Eesti kontaktisik. Kadi kohta kehtib ütlemine: kes palju teeb, see palju jõuab. Tehes enda elu huvitavaks ja aktiivseks, aitab see ka teisi, kaasinimesi oma elu aktiveerida, huvitavamaks teha. Aktiivsus – see on tema eluviis. Lisaks sellele on ta sõnapidaja, ise õppiv ja arenev, oma kooli ja õpilasi arendav ning väga hooliv kaasinimestest ja aktiivsest elust.

TIIU PIHLA
Vana-Vastseliina
raamatukogu direktor

Aasta isa otsinguil

Läheneva isadepäeva eel kutsub Võrumaa Arenduskeskus esitama kandidaate Võru maakonna aasta isa aunimetusele. Aasta isa tiitlit on Võru maakonnas välja antud alates 2005. aastast. Eelmisel aastal pälvis selle tunnustuse nelja lapse isa Jaan Randvere.

Aasta isa kandidaate võivad esitada kõik, nii pereliikmed ja tuttavad kui kohalikud omavalitsused, asutused ning organisatsioonid. Võru maakonna aasta isa kandidaadiks võib üles seada Võru maakonnas elava isa, kelle perekonnas kasvab või on üles kasvanud vähemalt kaks tublit last, kes väärtustab perekonda, on pühendunud oma ametile ning on heaks eeskujuks ka ühiskonnas.

Võru maakonna aasta isa aunimetuse andmise statuut ja taotluse vorm on leitav Võrumaa Arenduskeskuse kodulehel.

Digitaalselt allkirjastatud taotlused on oodatud Võrumaa Arenduskeskuse e-posti aadressile arenduskeskus@vorumaa.ee. Paberkanjal taotlused palume saata märksõnaga „Võru maakonna aasta isa“ SA Võrumaa Arenduskeskuse postiaadressil Jüri 12, 65620 Võru.

Taotluste esitamise tähtaeg on 25. oktoober 2019.

Tänavuse aasta isa kuulutab Arenduskeskuse juhatuse liige Tiit Toots välja isadepäeval, 10. novembril Võru Kandles toimuval isadepäeva kontserdil.

Lisainfo:

AIGI PALL
Võrumaa Arenduskeskuse
kultuurispetsialist
5912 9200, aigi.pall@vorumaa.ee

KAGUSUUNA SÕIDUPLAAN ALATES 30. SEPTEMBRIST 2019

08:13	13:05	15:31	17:48	Tallinn	09:33	10:39	17:25	20:46
10:08	15:01	17:28	19:44	Tartu	07:35	08:38	15:28	18:47
330	332	334	336	Reisi nr	331	333	335	337
10:11	15:04	17:31	19:47	Tartu	07:32	08:30	15:25	18:43
10:15	15:08	17:35	19:51	Aardla	07:28	08:26	15:21	18:39
10:21	15:14	17:41	19:57	Ropka	07:21	08:19	15:14	18:32
10:26	15:19	17:46	20:02	Nõo	07:16	08:14	15:07	18:27
10:31	15:24	17:51	20:07	Tõravere	07:12	08:10	15:03	18:22
10:34	15:27	17:54	20:10	Peedu	07:09	08:07	15:00	18:19
10:38	15:31	17:58	20:14	Elva	07:06	08:04	14:57	18:16
10:47	15:40	18:09	20:23	Palupera L	06:57	07:55	14:48	18:07
10:54	15:47	18:16	20:30	Puka	06:50	07:48	14:41	17:59
10:58	15:51	18:20	20:34	Mägiste L	06:45	07:43	14:36	17:54
11:05	15:58	18:27	20:41	Keeni L	06:39	07:37	14:30	17:48
11:13	16:06	18:35	20:49	Sangaste	06:31	07:29	14:22	17:40
11:23	16:16	18:45	20:59	Valga	06:20	07:18	14:11	17:29

T TÖÖPÄEVADEL

LP PUHKEPÄEVADEL JA RIIKLIKEL PÜHADEL

L lühike ooteplatvorm. Rongist väljumine toimub ainult läbi C-ala, haakes rongi puhul läbi sõidusuunas oleva esimese rongi C-ala

865	867	869	Reisi nr	868	866
05:16	14:40	16:41	Valga	13:47	20:52
06:05	15:32	17:33	Valmiera	12:57	20:02
07:02	16:46	18:46	Sigulda	11:44	19:03
07:54	17:39	19:54	Riia	10:34	18:10

08:13	15:31	Tallinn	09:33	10:39	18:29
10:08	17:28	Tartu	07:35	08:38	16:31
382	386	Reisi nr	381 T	383 LP	387
10:13	17:34	Tartu	07:27	08:30	16:21
10:17	17:38	Kirsi	07:23	08:26	16:17
10:22	17:43	Ülenurme L	07:17	08:20	16:11
10:25	17:46	Uhti L	07:14	08:17	16:08
10:28	17:49	Reola L	07:11	08:14	16:05
10:30	17:51	Vana-Kuuste L	07:08	08:11	16:02
10:33	17:54	Rebase L	07:05	08:08	15:59
10:42	18:03	Vastse-Kuuste L	06:58	08:01	15:52
10:45	18:06	Valgemetsa L	06:54	07:57	15:48
10:48	18:09	Kiidjärve L	06:51	07:54	15:45
10:51	18:12	Taevaskoja L	06:48	07:51	15:42
10:56	18:17	Põlva	06:43	07:46	15:37
11:01	18:22	Holvandi L	06:37	07:40	15:31
11:05	18:26	Ruusa L	06:33	07:36	15:27
11:10	18:31	Veriora	06:29	07:32	15:23
11:14	18:35	Ilumetsa L	06:24	07:27	15:18
11:20	18:41	Orava L	06:19	07:22	15:13
11:30	18:51	Koidula	06:09	07:12	15:03

Alates 30. septembrist muutus Kagusuuna sõiduplaan.

Tartu-Koidula liinil jääb iga päev käiku kaks rongi kummaski suunas, Piusale sõidavad rongid taas järgmisel kevadel!

Staažikad reisiklubi liikmed!

Käesoleva aasta suvi viis igaviku Kradadele teeneka reisimehe Mati Ruubase. Saatsime ta ära 9. juulil ja tänaseks puhkab Mati põrm Urvaste surnuaial.

Reisiklubi oli Matile omamoodi perekonna asendajaks. Omaksed on soovinud selle eest klubi liikmeid tänada. **Tuleme kokku 21. oktoobril kell 12 Võru vallamaja saali, et Matit mälestada ja otsustada, kuidas klubile eraldatud toetust kasutada.**

Eelregistreerimine ei ole vajalik. Täiendav info telefonil 5615 6234.

HELGI NOORMETS

Tegusad eakad! Olete oodatud 10. oktoobril 2019 tutvuma Pühajõe piirkonnaga (endine Sõmerpalu vald). Väljasõit Võru vallamaja eest kell 9.00, tagasi orienteeruvalt 16.00. Omaosla 3 eurot (lõunasöök).

Info: kes ei ole veel end oma piirkonnas kirja pannud, siis on võimalus teatada osalemise soovist Maarika Rosenbergile telefonil 516 5751.

25. oktoobril kell 9-16 SÜGISLAAT Võrus linna uuel keskvaljakul. Info telefonil: 5661 8707.

LINDORA LAADALE! On avaldatud soovi, et ka sel aastal saaks Lindoral ära käia. Laad toimub 28. oktoobril. Buss väljub Parksepast kl 9.45, Väimelast kl 9.50 ja vallamaja juurest kl 10.00. Eelregistreerumine ei ole vajalik.

Pühapäeval, 13. oktoobril kell 13.00

Lasva rahvamajas

Kihnu Virve pereansambli kontsert

Pilet 8 eurot.

Müük kohapeal enne kontserti.

Lisainfo: +372 5272225

REEDEL 18.10.2019 KELL 20:00

LASVA RAHVAMAJAS

KOHVIÕHTU

koos

Ervin Lillepea

ja

ansambliga

KRUIIS

PILET 7.-

ALEN VEZIKO KONTSERT-VESTLUSÕHTU

Sinu poole teel

1. novembril 2019

Tagakülas, Kungla Seltsimajas

algus kell 20.00

Pilet 10 eurot
Avatud kohvik
Piletid ja laude broneerimine:
ene.andrejev@gmail.com
tel 529 8394

 Eesti Tootukassa

5. NOVEMBRIL 2019
VÕRUMAA OSAKONNAS
KELL 15.00-17.15

Jüri 19a, Võru

AVATUD USTE PÄEV

KAVA

15.00-15.20 Karjääriteenused
15.20-15.50 Tööturukoolitus
15.50-16.10 Tasemeõppes osalemise toetus
16.10-16.45 Ettevõtjaks Tootukassa toel
16.45-17.00 Koolitustoetus tööandjale
17.00-17.15 Küsimused

INFO: tel 786 8750, e-post: voru@tootukassa.ee

KELLELE?

NOORTELE
TÖÖTAVATELE
TÖÖTUTELE
TÖÖANDJATELE

 TÖÖTA
JA ÕPI

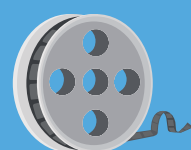

UMA MEKK

kõhvikute ja restoranide
NÄDAL

14.-20.
oktoober

www.visitvoru.ee

Vastseliina
Rahvamaja
kutsub

FILMILINDIKINNO

Mõnusa projektoripõrinal saatel
tulevad 35 mm kinokoopiatelt
näitamisele multifilmid ja
kroonikafilmid.

Programm:

18.00 Nõukogudeaja
multifilmid
19.00 Kroonikafilmid
aastast 1989

Üritus on tasuta

võrukael

"Kas keegi oskab öelda, kui kaua Aadam ja Eeva paradiisis elasid?" küsib õpetaja.

"Mina oskan!" tõstab Robert käe.

"No kui kaua siis?" pärib õpetaja.

"Sügiseni!" on Robert kindel.

"Sooh? Miks sa nõnda arvad?" huvitub õpetaja.

"No ega siis õunad enne sügist valmis saa!" teatab Robert.

Septembris registreeriti Võru vallas 11 sündi

Aurelia, Lasse, Jaan-Sebastian, Kadri-Liis,
Stelanie, Pärtel, Deisi, Emma, Paul, Sofia, Arles

Palju õnne uutele vallakodanikele!

 Rõõmsad õnnitlused! Paistku päike või puhugu tuul, olgu naeratus ikka Su suul! Tervist peegeldagu Su palg, tantsu keerutades kõpsugu jalgl! 	 70 AGNES LINNAS KALJU SILMUS KARLI TRUMM ATS ARMULIK JAAN URM EHA KLAASSEN KALJU PUHM HELGI KUUSIK ANU SAAREPUU	75 LEMBIT HEERO EHA JÄNES EVALD AIDMA TIJU TIISLER HELGA OKAS VALDUR PUNISTE 	80 KAUBO VARIK VIIVI PROVOTOROVA ANNA ZIUGAND	90 LEILI MATTEUS LINDA IVA ÕIE TALV EHA OINASK 	91 ERMIINE LUDVIK ROOSA SEPP	92 SELMA KÖLLI NIKOLAI KOGER 	93 LEHTE OPER HELJULA PLANGI ERMILDE-ROSIILA VIRK
			85 ZINAIDA REILI ASTA PETTAI LIIVIA MÄESTU LUULE MITT			95 ALEKSANDRA LILLEMETS	96 VIKTOR PALUJÄRV

Südamlik kaastunne!

Jelena Padur
12.05.1921- 05.09.2019

Pavel Lillipuu
06.12.1928-13.09.2019

Ilmar Liivamägi
12.10.1933-10.09.2019

Evald Hussar
08.12.1943-20.09.2019

Natalia Kukumägi
21.08.1930-25.09.2019

Alo Pallo
07.04.1967-07.09.2019

Viivi Raat
24.02.1937-05.09.2019

Galina Akkerman
15.06.1941-13.09.2019

Heljut Veske
19.03.1936-13.09.2019

Aili Süüden
16.01.1937-18.09.2019

VANA PILT JUTUSTAB: Kartulivõtu talgud

Kartulivõtu talgud vanasti. Foto: Mihkel Timmo / Erakogu

Sügis on saagikoristamise aeg ja et saak kenasti salve saaks, tuli see tujukate ilmade kiuste kiiresti üles korjata. Vanasti oli ikka kombeks suuremaid töid talus teha üheskoos kogu külahuvaga – talgutena.

Kartulivõtmine oli väga töömahukas tegevus, seda korraldati alati talgutena. Kartulivaod lükati sahaga lahti ja seejärel korjati kartulid üles käsitsi konksu ehk krabi abil. Selleks, et töö jõudsamalt edeneks, oligi tarvis rohkem kätepaare. Üheskoos oli ka lõbusam, sai omavahel jagada küla uudiseid ja nalja teha. Mõnikord kutsuti meeolu tõstmiseks isegi pillimees põllule.

Käesolev vana pilt on tehtud Vastseliina valla Möldre külas sealse metsavahi kartulipõllul. Kahjuks pole teada, kes on need inimesed. Küll on teada, et päevapiltnik, kes põllule kohale kutsuti selle tähtsa päeva jäädvustamiseks, oli Vastseliina fotograaf Mihkel Timmo. Aeg kusagil 1930ndate aastate alguses. Arvata võib, et peremees on ise end pidulikus vormiriietuses seadnud pildi keskele jalgrattaga. Kuigi jalgratas kartulipõllul tundub pisut imelikuna, oli see samas jõukuse sümbol ja pidi sellisena kindlasti pildile mahtuma.

AGO RUUS

agoruus@gmail.com, 505 6691

Oskuste öö

Juba teist aastat toimub Euroopa Kutseoskuste nädala raames Eestis suur kutsekoolide ülene Oskuste Öö. Ka Võrumaa Kutsehariduskeskus avab 17. oktoobri õhtul enda ukse, et tutvustada erinevate tegevuste kaudu oskuste eriilmelisust.

Kell 17.00 toimub ruumis P101 Võrumaa Kutsehariduskeskuse õpetaja Ülle Sillamäe monoetendus „Õpetaja Instagramist“: humoorikas lugu staažikast õpetajast, keda on harjutud nägema väljapeetud ja konservatiivseks, kuid kes ennekoike on inimene. Kooli peahoones ootab külalisi maskott Vektori kohvik, valikus soolased ja magusad muffinid ja muud huvitavad suupisted. Teenindavad toitlustusteeninduse 2. kursuse õpilased.

Töötoad:

“Mokteilide” töötuba – võimalus segada endale meelepärane mittealkohoolne jook õpetaja Renate Hirschoni juhendamisel.

Paberikunsti töötuba – paberist meisterdamine õpetaja Külli Kuke juhendamisel.

Robotika töötuba – joonejärgimise ja sumoroboti võistlus infotehnoloogia õpetaja Tiit Raigi juhendamisel.

Puidust meisterdamine – juhendavad õpetaja Arvi Lokk, Jörgen Dobris ja Ants-Hindrek Tiido.

Tule avasta oma anne oskuste maailmas!

oskuste öö

17. oktoobril
16-20

Võrumaa Kutsehariduskeskuses

- Kell 17.00 monoetendus „Õpetaja Instagramist“
- Maskott Vektori kohvik

Töötoad:
Mokteilid
Paberikunst
Robotika
Puidust meisterdamine

kutseharidus.ee #oskustegatulevikku

Võrumaa Kutsehariduskeskus, Innove kutseharidus, Euroopa Liidu, Haridus- ja Teadusministeerium

Kohvik ja töötoad on avatud ajavahemikus 16.00–20.00

Täpsem info:

KAIU ZERNAND
Võrumaa Kutsehariduskeskuse
õppeinfo spetsialist
785 0824, kiau.zernand@vkhk.ee.

Üritus on kõigile tasuta ning oodatud on igas vanusegrupis huvilised.

Võru valla lapsed on oodatud **Võru Spordikooli treeningutele**. Trennid toimuvad Võru spordikeskuses, Kreutzwaldi tänava võimlas, Kubija suusabaasis, Andsumäe hüppemäel ja Haanja suusakeskuses.

TULE VÕRU SPORDIKOOLI

TULE, TUTVU JA LEIA OMA SPORDIALA!

KERGEJÕUSTIK, VÕRKPALL, MURDMAASUUSATAMINE, ORIENTEERUMINE, LASKESUUSATAMINE, MAADLUS, KAHEVÕISTLUS JA SUUSAHÜPPED

WWW.SPORDIKOOL.VORU.EE

voruspordikool

Rohkem infot: Karel Saarna, tel 513 9136, karel.saarna@voru.ee

Võru Vallavalitsusest: vallamaja asub aadressil Võrumõisa tee 4a, 65605 Võru linn. Üldtelefon: 785 1242. E-post: vald@voruvald.ee. Koduleht: www.voruvald.ee. Facebook: www.fb.com/voruvald.

Võru Valla Teatajast: lehte koostab, toimetab ja külgendab Võru Vallavalitsuse avalike suhete spetsialist Lisanna Elm (786 8800, 5345 0975). Leht ilmub 11 korda aastas (igal kuul, välja arvatud juulis). Järgmine leht saabub postkasti novembri keskpaigaks. Artikleid järgmisesse lehte ootame 27. oktoobriks: lisanna@voruvald.ee. Tiraaž: 4100 eksemplari. Trükk: Kroonpress AS, Tartu. Kohaletoimetamine: Omniva.